

Visienotitie Stichting de Singels

Zorgvisie

Visie op wonen, welzijn, zorg en dienstverlening

De cliënt heeft de regie en stelt in overleg met De Singels een voor haar passend pakket aan zorg- en dienstverlening samen in de eigen woning dan wel in intramurale setting. De cliënt, haar naasten en medewerk(st)ers van de Singels zijn dus partners in 'zorg'.

Met elkaar, voor elkaar

Luisteren, praten, ervaren en nabijheid zijn belangrijke elementen van communicatie. Respect, acceptatie en je kunnen verplaatsen in de beleving van de ander zijn onmisbaar voor echt contact.

Ech wel!

De Singels: breed Rotterdams, dus kleurrijk en met aandacht voor de verschillen.

De Singels: kleurrijk in Rotterdam

Bovenstaande zorgvisie van De Singels is in 2007 vastgesteld. De Singels staat in de komende jaren voor de uitdaging haar zorg en dienstverlening in verbondenheid met de wijken waar zij werkzaam is verder uit te bouwen en om te vormen naar toekomstbestendige zorg voor alle ouderen, in het bijzonder voor ouderen met een beperking van welke aard ook.

Dat betekent dat de nu nog veelal aanbodgerichte zorg omgevormd moet worden naar arrangementen voor wonen, zorg en welzijn. Iedereen die daar behoefte aan heeft, kan naar eigen inzicht en zoveel mogelijk in de eigen woonsituatie gebruik maken van arrangementen op maat.

Als, door wat voor een omstandigheid ook, zelfstandig thuis blijven wonen niet meer mogelijk of gewenst is, wil de Singels een andere passende woonplek bieden die voldoet aan de wensen en behoeften van de cliënt.

Voor elk wat wils wordt het uitgangspunt:

- Voor mensen die wat meer te besteden hebben en voor mensen die het niet zo ruim gewend zijn.
- Voor mensen van autochtone en van allochtone afkomst
- Voor echte Crooswijkers die tot het einde van hun leven in een Crooswijkske sfeer willen leven
- Voor meer of minder redzame ouderen en ook voor mensen die al langdurig aangewezen zijn geweest op zorg of ondersteuning.

In een grote stad als Rotterdam ben je er als zorgaanbieder voor iedereen en kan je als maatschappelijk ondernemer niet de ogen sluiten voor specifieke grote stadsproblematiek. Het gaat om mensen van heel verschillende achtergrond, veelal met gedragsproblemen, waardoor ze behoefte hebben aan een specifieke bejegening in een passende omgeving. Een wijk in of dicht tegen het centrum van een grote stad, is nu eenmaal een smeltkroes van mensen, problematieken en culturen.

Kleurrijk in Rotterdam vraagt openheid en bereidheid om met elkaar in gesprek te gaan over de manier waarop je omgaat met diversiteit en hoe je vanuit al die – soms moeilijk te combineren – wensen tot een passende mix kan komen.

Kleurrijk in Rotterdam betekent dat De Singels stelling neemt om er voor iedereen te willen zijn.

Het is om deze reden dat De Singels, instelling voor ouderenzorg, heeft ingezet op een vergaande samenwerking met Steinmetz | de Compaan, een organisatie voor ondersteuning van mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking in het grote werkgebied tussen Den Haag tot Rotterdam. Door de keten die gesmeed wordt ten behoeve van mensen met een beperking, kunnen we gezamenlijk wijkgerichte infrastructuren, meer keuzemogelijkheden en meer specialisaties ontwikkelen, waarmee ook de continuïteit van de organisatie gediend is. De visie van Steinmetz | de Compaan ligt zo dicht tegen die van de Singels, dat wij verwachten dat deze organisatie, ondanks verschillen, uitstekend bij De Singels past. Zij propageren regie over het eigen leven, waardigheid en eigenheid, en ingebed blijven in de maatschappij als leidende uitgangspunten bij de verdere ontwikkeling. In het verlengde van de samenwerking met Steinmetz | de Compaan wil De Singels te zijner tijd lid worden van Coöperatieve Vereniging DOA. Een landelijke vereniging van diverse zorgaanbieders, die in gezamenlijkheid werken aan marktmacht, innovatief vermogen en een degelijke financiële basis.

Met versterking van kennis, bestuurskracht en ondernemerschap ziet De Singels kansen om haar visie de komende jaren met kracht te gaan realiseren en weer een betrouwbare partner te worden.

Met de uitbouw van wijkgericht werken past de visie van De Singels naadloos in de visie van de deelgemeentes Kralingen/Crooswijk en Noord. De Singels zal een actieve rol spelen in de verdere ontwikkeling van de woonzorgzônes.

Ontwikkeling van de vraag

Aan welke ondersteuning ouderen in de wijk in de toekomst behoefte hebben is afhankelijk van het aantal ouderen, de woonsituatie en de ondersteuningsbehoefte. In onderstaand staatje is in kaart gebracht welke ontwikkelingen te verwachten zijn in de zorgvraag gerelateerd aan het woningaanbod. Er is er rekening gehouden met op dit moment bekende ontwikkelingen in de capaciteit van verpleeg- en verzorgingshuizen in Rotterdam Centrum/Noord.

Op basis van onderstaand schema kunnen we conclusies trekken over de ontwikkeling van de vraag, in relatie tot de ontwikkelingen in het woningaanbod. We hebben het College Bouw gevraagd de horizon van onze marktontwikkeling te schetsen. Dergelijke landelijk ontwikkelde rekenmethoden zijn echter niet gecorrigeerd op de specifieke problematiek van grote steden en van allochtone bewoners. Wij zullen op die gebieden nog meer inzicht moeten verwerven. Onduidelijk is ook, in welke mate thuiszorg in de toekomst binnen het zorgstelsel beschikbaar blijft.

Conclusies:

- In Rotterdam wijkt het beeld de eerste 15 jaar af van het landelijke beeld: het aantal ouderen neemt af. Tussen 2015 en 2025 zal de vraag naar zorg door 75-plussers snel gaan groeien, van - 3% in 2015 naar + 14% in 2025. Daartussenin ligt een omslagpunt.
- De vraag naar verzorgingshuiszorg neemt af tot 2020, daarna groeit die vraag weer. Tot 2020 is er bij ongewijzigd beleid een overschot aan verzorgingshuiscapaciteit.
- De overcapaciteit verzorgingshuisplaatsen moet omgezet worden naar verzorgd wonen. (wonen met zorg)
- Er zijn nu al en ook in de toekomst veel te weinig plaatsen PG en somatiek.

Vraag in relatie tot het aanbod Rotterdam Centrum (5 postcodegebieden)¹

	2007		2010		2015		2020		2025	
	Aantal	Groei	Aantal	Groei	Aantal	Groei	Aantal	Groei	Aantal	groei
Geschikt wonen	207	Nvt	204	-2	211	7	216	5	235	18
Verzorgd wonen	205	Nvt	201	-4	204	3	210	6	229	19
Intramuraal wonen	221	Nvt	217	-4	210	-6	205	-6	214	9
Totaal	633	Nvt	623	-10	625	3	631	6	677	46

Er zijn in Crooswijk, in de Provenierswijk en in enkele omliggende wijken geen andere intramurale zorgaanbieders. Beide locaties zijn wijkgericht en vooral Rubroek heeft aantrekkingskracht op oudere Crooswijkers, ook als zij door stadsvernieuwing naar elders zijn verhuisd.

Allochtone bewoners zullen de komende jaren vooral in Crooswijk/Kralingen tot een stijgende zorgvraag gaan leiden.

Op het gebied van ouderen met grote stadsproblematiek zijn er stedelijk nauwelijks voorzieningen waar deze groep ouderen zich thuis voelt. Een benadering per postcodegebied geeft voor deze doelgroep geen juist beeld. Een ouderenvoorziening gelegen in of tegen het centrum, heeft aantrekkingskracht op deze doelgroep.

De Singels ziet ruim voldoende kansen om diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg voor alle bovengenoemde doelgroepen verder te ontwikkelen.

Ontwikkeling van het aanbod

De toekomstige samenwerking met Steinmetz | de Compaan zal tot gevolg hebben dat er in de toekomst op het gebied van huisvesting en produktontwikkeling mogelijk geheel nieuwe perspectieven ontstaan. Het is te vroeg om hier nu op vooruit te lopen, maar bij het ontwikkelen van een zorginfrastructuur, waarin 24-uurs bereikbaarheid heel belangrijk is, is de optie van samenwerking, zelfs als dat niet tot een fusie gaat leiden, nu al relevant. Dergelijke structuren zijn zeer kostenintensief en kunnen op kleine schaal niet renderen. In onze visie op het te ontwikkelen aanbod houden we daarom al in beperkte mate rekening met het vooruitzicht op samenwerking.

¹ Bron: Rapportage De Singels Flextool College Bouw, november 2007

De Singels kiest er niet voor de intramurale capaciteit volledig om te bouwen naar een volledig pakket thuis. Niet alleen zorgzwaarte, maar ook eenzaamheid en onveiligheid zal tot een blijvende vraag naar intramurale zorg blijven zorgen.

De Singels wil vanuit twee centrale locaties in het werkgebied een breed geschakeerd aanbod van wonen, zorg en welzijn bieden aan alle oudere bewoners door middel van:

- Het nog meer vraaggericht en klantgericht maken van het huidige aanbod, o.a. door het invoeren van belevingsgerichte zorg en het verder uitbouwen van het leefgroepenconcept (kleinschalige herkenbare groepen met een eigen sfeer in een groter gebouw)
- Het ontwikkelen van een toekomstscenario voor De Provenier. Er zijn op dit moment 2 scenario's, eventueel deels te combineren. Gezien de marktontwikkeling ligt het bouwen van een traditioneel verzorgingshuis niet meer voor de hand. Wij zien echter wèl kansen als er een diversiteit ontstaat, gericht op en geschikt voor meer specifieke doelgroepen. De Singels is ervan overtuigd dat er voldoende vraag zal zijn naar een verzorgingshuis met eenvoudige appartementen voor een niet draagkrachtige en kwetsbare doelgroep.
- Scenario 1: Nieuwbouw op locatie van de Provenier in samenwerking met WZN. Uitgangspunt is daarbij:
 - 40 verzorgingshuisplaatsen (van minimale grootte (40 x 2 kleine appartementen omkeerbaar tot 20 x 1 ruim appartement)
 - 24 plaatsen groepswonen PG-zwaar (gelijk aan de reeds eerder overeengekomen capaciteitsvermindering bij het nieuwbouwplan van WZN)
 - 20 plaatsen voor Steinmetz | de Compaan
 - WZN woon-zorg appartementen in het hogere segment.
 - Een zorginfrastructuur voor wijkgerichte dienstverlening.
- Scenario 2: In samenwerking met een woningcorporatie ontwikkelen op een andere locatie dan de huidige Provenier, maar wel centraal gelegen, van kleinschalig groepswonen, wonen met zorg (levensloopbestendige woningen met een zorggarantie) en een wijkgericht dienstencentrum met zorginfrastructuur.
- Rubroek ontwikkelen tot centrum voor complexe zorg aan ouderen met somatische en psychogeriatrische problematiek in combinatie met een wijkgericht dienstencentrum met 24 -uurs zorginfrastructuur. De huidige capaciteit blijft gehandhaafd.
- Uitbreiding met de AWBZ-functie verpleging en behandeling in eigen beheer wordt nader onderzocht.
- Ontwikkeling van een kleine afdeling met Hospicefunctie in Rubroek
- Vergroten van de kennis en vaardigheden op het gebied van gedragsproblemen in combinatie met psychogeriatrische en/of psychiatrische problematiek(ten behoeve van intramurale èn extramurale cliënten).
- Vergroten van de kennis over de zorgbehoefte van allochtone ouderen en ontwikkelen van een passend aanbod daarop, na een gedegen onderzoek.
- Ketensamenwerking met Steinmetz | de Compaan en met de Pameijer Stichting, om tot passende combinaties van wonen + ondersteuning te komen.

- Ketensamenwerking met Zorggroep Rijnmond, met name op medisch-paramedisch gebied.
- Ondersteuning van thuiswonende ouderen en hun mantelzorgers door:
 - Dagopvang
 - Deeltijdzorg (nachtzorg, dagzorg)
 - Crisisopvang
 - Tijdelijke opvang
 - Extramurale zorg (huishoudelijke verzorging, ondersteunende begeleiding)
 - alarmering.
 - maaltijdservice
- Welzijnsactiviteiten gericht op ontmoeting en gezelligheid:
 - Rubroek: samenwerking met welzijnsorganisatie Cascade
 - Provenier: samenwerking met welzijnsorganisatie STOER
 - Ontwikkeling van een Servicepas (na onderzoek naar wenselijkheid en haalbaarheid)
 - Wijkrestaurant (Rubroek)
- Welzijnsactiviteiten gericht op toegankelijkheid van de zorg:
 - Deelname aan de Vraagwijzer / één loket

De Singels prijst zich gelukkig gemotiveerde en deskundige medewerkers en vrijwilligers ter beschikking te hebben. Alleen met enthousiasme en elan binnenshuis en steun buitenshuis is deze visie te realiseren.

Bovendien stelt zorgondernemerschap tegenwoordig scherpe bedrijfseconomische eisen. Activiteiten zullen in strategisch en financieel opzicht rendement moeten hebben, anders komt de continuïteit van de organisatie in het geding. Op grond hiervan zal De Singels bijvoorbeeld moeten aangeven binnen welke actieradius rondom een locatie zij actief wil zijn en welke eisen t.a.v. schaalgrootte en omzet er aan kleinschaligheid gesteld moeten worden.

Door toenemende concurrentie dreigt een te grote versnippering te ontstaan. Vooral in de welzijnsactiviteiten en de dienstverlening in het kader van de WMO zal De Singels bedrijfseconomisch bepaalde grenzen aangeven. Wat De Singels van alle wensen kan realiseren hangt dus ook af van wat subsidiënten De Singels gunnen.

De Singels-organisatie moet in deze plannen een goede en gegarandeerde toekomst herkennen; de medezeggenschapsorganen moeten hun steun hieraan willen geven.

Deze notitie zal zowel binnen De Singels en binnen Steinmetz | de Compaan besproken worden. Extern vormt deze notitie de gespreksbasis voor oriënterende gesprekken met o.a. de Deelgemeenten Noord en Kralingen/Crooswijk, het Zorgkantoor, de SOR, WoonZorgNederland, de welzijnsorganisaties en het College Bouw. Daarna kunnen definitieve keuzes gemaakt worden en kan de visienotitie vertaald worden in een meerjarenbeleidsplan met actieplannen ter uitvoering van de voornemens, zo mogelijk veel nauwer gerelateerd aan de beleidsvoornemens van Steinmetz | de Compaan.